

Asia: VN/30583/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

1. Yleiset huomiot

Mitä ajatuksia selontekoluonnos herättää? Huom. Ilmoita tässä, mikäli yksityishenkilönä haluat, että lausuntosi näkyy myös hankeikkunassa.

Hämeen Kylät ry toimii Kanta-Hämeen maakunnan alueella. Yhdymme Suomen Kylät ry:n lausuntoon ja siinä esitettyihin lisäyksiin. Kehittämissuosituks

kaipaavat lisää konkretiaa ja uusia innovatiivisia avauksia

Haluamme lisäksi painottaa asioita, joita pidämme maakuntamme, paikallisyhteisöjen kannalta tärkeimpinä.

2. Maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmä

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmään liittyen olennaiset?

Maaseutupoliitiikan neuvoston, MANE on ehdottoman tärkeä jatkossakin sekä sen tekemä yhteistyö ja kokemustenvaihto kylä- ja järjestötoiminnan kanssa.

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

3. Maaseutualueiden tilannekuva ja muutostekijät

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutualueiden tilannekuvaan ja muutostekijöihin liittyen olennaiset?

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

4. Kansallinen maaseutuvisio

Onko selonteossa kuvattu maaseutuvisio olennainen?

-

Puuttuuko maaseutuvisiosta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

5. Poikkihallinnolliset tavoitteet ja kehittämissuositukset

Ovatko selonteossa tunnistetut poikkihallinnolliset tavoitteet (5 kpl) ja kehittämissuositukset (24 kpl) olennaiset?

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset tavoitteet (1-3 kappaletta)?

- 1: Ajantasaistetaan digitaalista ja fyysistä saavutettavuutta
- 2: Vahvistetaan talouden uudistumista tukevia rakenteita
- 3: Voimistetaan toimintaedellytyksiä, luottamusta ja tulevaisuususkkoa

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit tavoitteisiin tavoitekohtaisesti:

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset kehittämissuositukset (1-5 kappaletta)? (Merkitse kehittämissuositusten numerot 1-24)

- 1 digitaalisen kuilun kaventaminen
- 3 kestävä liikkuminen ja liikenne
- 6 maaseutuvaikutusten ja asumisen rakenteet
- 8 maaseudun kehittäminen CAP
- 17 Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan edellytykset

Puuttuuko poikkihallinnollisista tavoitteista tai kehittämissuosituksista jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

Maalle muuttota ja asumista edistävät rakenteelliset suositukset puuttuvat. Monipaikkaisen elämän joustavuutta mahdollistavat suositukset.

Puuttuu keinot turvata lähikoulu, koulukyytioppilaiden mahdollisuus koulun jälkeen tapahtuvaan harrastustoimintaan sekä eroperheiden koulukyytien mahdollistaminen kun kyseessä on vuoroasuminen.

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit kehittämissuosituksiin suosituskohtaisesti:

17. Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan edellytykset [kylätoiminnan valtionavun leikkausten sijaan olisi valtionapua korotettava, jotta paikallisyhteisöjen vapaaehtoiset saavat tarvitsemansa tuen ja neuvonnan hoitaessaan tehtäviä, jotka keskustoissa hoitavat kunnat ja hyvinvointialue.]

6. Liite: Maaseutualueiden nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvaus

Ovatko liitteessä kuvatut maaseutualueiden nykytilanne ja muutostekijät olennaiset?

-

Puuttuuko nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvauksesta jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

7. Muut täydennystarpeet

Onko selonteossa muita täydennystarpeita?

Kylätoiminnan ja muiden maaseudulla toimivien paikallisten yhteisöjen rahoitus on ehdottoman tärkeää jatkossakin. Leader-rahoitus korvamerkittynä on ehdottomasti tarpeellista koko Suomessa, myös Etelä-Suomessa ja kaupunginläheisellä maaseudulla.

Kylätoiminnan valtionavulla maakunnallinen kyläyhdistyksemme pystyy merkittävästi toimimaan paikallisyhteisöjen tukena, kuten myös kuntien tukena heidän osallisuustyössään. Kylien rooli turvallisuustoimijana on muotoutumassa nyt hankerahoituksella. Jatkossa tästä olisi mahdollista saada jatkuva ja kattava toimintatapa Suomen Kylien ja maakunnallisten kyläyhdistysten avulla. Kylätoiminnan valtionapua ei saa leikata vaan mahdollistaa täysiaikainen maakunnallinen työntekijä, jotta paikallisyhdistykset saavat riittävän tuen tärkeään vapaaehtoistoimintaansa.

Leppänen Marjo
Hämeen Kylät ry - Hämeen Kylät ry hallitus

Asia: VN/30583/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

1. Yleiset huomiot

Mitä ajatuksia selontekoluonnos herättää? Huom. Ilmoita tässä, mikäli yksityishenkilönä haluat, että lausuntosi näkyy myös hankeikkunassa.

uusi /täydentävä lausunto koskien kohtaa 5.

2. Maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmä

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmään liittyen olennaiset?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

3. Maaseutualueiden tilannekuva ja muutostekijät

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutualueiden tilannekuvaan ja muutostekijöihin liittyen olennaiset?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

4. Kansallinen maaseutuvisio

Onko selonteossa kuvattu maaseutuvisio olennainen?

-

Puuttuuko maaseutuvisiosta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

5. Poikkihallinnolliset tavoitteet ja kehittämissuosituksiset (Anna vastaukset monivalintakysymykseen kohdassa seitsemän Muut täydennystarpeet)

Ovatko selonteossa tunnistetut poikkihallinnolliset tavoitteet (5 kpl) ja kehittämissuosituksiset (24 kpl) olennaiset?

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset tavoitteet (1-3 kappaletta)?

- 1: Ajantasaistetaan digitaalista ja fyysistä saavutettavuutta
- 2: Vahvistetaan talouden uudistumista tukevia rakenteita
- 3: Voimistetaan toimintaedellytyksiä, luottamusta ja tulevaisuususkkoa

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit tavoitteisiin tavoitekohtaisesti:

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset kehittämissuosituksiset (1-5 kappaletta)? (Merkitse kehittämissuositusten numerot 1-24)

- 1 digitaalisen kuilun kaventaminen
- 3 kestävä liikkuminen ja liikenne
- 6 maaseutuvaikutusten ja asumisen rakenteet
- 8 maaseudun kehittäminen CAP
- 17 Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan edellytykset

Puuttuuko poikkihallinnollisista tavoitteista tai kehittämissuosituksista jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

Maalle muuttoa ja asumista edistävät rakenteelliset suositukset puuttuvat. Monipaikkaisen elämän joustavuutta mahdollistavat suositukset. Polku kylään -leader-hankkeemme osoitti todeksi tämän kiinnostuksen mutta toisaalta myös monet esteet, jotka liittyvät maalle muuttoon. Maaseulle tarvitaan vuokra-asuntoja ja uudenlaisia asumismahdollisuuksia. Niitä voisi saada myös kuntien omistuksissa oleviin tyhjiksi jääneisiin kiinteistöihin, tällaisiin projekteihin tarvitaan yhteiskunnan riskirahoitusta sekä koordinoitua. Tyhjät asuinkiinteistöt käyttöön esimerkiksi Ruotsin mallin mukaan.

Puuttuu keinot turvata lähikoulu, koulukyytioppilaiden mahdollisuus koulun jälkeen tapahtuvaan harrastustoimintaan sekä eroperheiden koulukyytien mahdollistaminen kun kyseessä on vuoroasuminen. Kyläkoulu on osoittautunut alueellamme vetovoimatekijäksi.

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit kehittämissuosituksiin suosituskohtaisesti:

17. Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan edellytykset [Kylätoiminnan valtionapua ollaan leikkaamassa sen sijaan sitä pitäisi korottaa, jotta paikallisyhteisöt saisivat maakunnallisilta kyläyhdistyksiltä riittävän tuen, tarvittaisiin rahoitus kokoaikaiselle henkilölle palvelujen keskittyessä ja paikallisten asukkaiden joutuessa ottamaan isompaa vastuuta. Kylän rooli turvallisuustoimijana on muotoutumassa hankkeiden avulla mutta kokonaisturvallisuuden kannalta toiminta pitää saada laajennettua kattavaksi koko maahan, tämän mahdollistaisi Suomen Kylät ry:n verkosto.]

6. Liite: Maaseutualueiden nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvaus

Ovatko liitteessä kuvatut maaseutualueiden nykytilanne ja muutostekijät olennaiset?

-

Puuttuuko nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvauksesta jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

7. Muut täydennystarpeet (anna tässä kohdassa vastaukset kohdan viisi monivalintakysymyksiin)

Onko selonteossa muita täydennystarpeita?

-

Leppänen Marjo

Hämeen Kylät ry - Hämeen Kylät ry hallitus - täydentävä lausunto

Asia: VN/30583/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

1. Yleiset huomiot

Mitä ajatuksia selontekoluonnos herättää? Huom. Ilmoita tässä, mikäli yksityishenkilönä haluat, että lausuntosi näkyy myös hankeikkunassa.

Uusi täydennysyritys, nyt kohtaan 7. Kirjattu kohdan 5. asiat.

2. Maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmä

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmään liittyen olennaiset?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

3. Maaseutualueiden tilannekuva ja muutostekijät

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutualueiden tilannekuvaan ja muutostekijöihin liittyen olennaiset?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

4. Kansallinen maaseutuvisio

Onko selonteossa kuvattu maaseutuvisio olennainen?

-

Puuttuuko maaseutuvisiosta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

5. Poikkihallinnolliset tavoitteet ja kehittämissuositukset (Anna vastaukset monivalintakysymykseen kohdassa seitsemän Muut täydennystarpeet)

Ovatko selonteossa tunnistetut poikkihallinnolliset tavoitteet (5 kpl) ja kehittämissuositukset (24 kpl) olennaiset?

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset tavoitteet (1-3 kappaletta)?

-

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit tavoitteisiin tavoitekohtaisesti:

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset kehittämissuositukset (1-5 kappaletta)? (Merkitse kehittämissuosituksien numerot 1-24)

-

Puuttuuko poikkihallinnollisista tavoitteista tai kehittämissuosituksista jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit kehittämissuosituksiin suosituskohtaisesti:

-

6. Liite: Maaseutualueiden nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvaus

Ovatko liitteessä kuvatut maaseutualueiden nykytilanne ja muutostekijät olennaiset?

-

Puuttuuko nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvauksesta jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

7. Muut täydennystarpeet (anna tässä kohdassa vastaukset kohdan viisi monivalintakysymyksiin)

Onko selonteossa muita täydennystarpeita?

POikkihallinnollisista tavoitteista kolme ensimmäistä tärkeintä.

Tässä teksti 5 tärkeimpään suositukseen:

1. Digiverkot – sotepalvelut, Yhteiskunnallinen säätelijä ja toimija tarvitaan, laajakaista pitää olla perusoikeus. Miksi sallitaan, että samalla alueella esimerkiksi isoilla kylätaajamilla hääää useampi laajakaistatoimija ja vuorostaan osa iso osa alueista jää ilman verkkoa? Monipaikkaisuus ja palvelujen keskittyminen edellyttävät toimivan ja turvallisen verkon kaikille.
3. Joukkoliikenne ihmisille Joukkoliikenne on tehtävä yhteiskunnan taholta saavutettavaksi ja selkeäksi – tarvitaan valtakunnallinen keskitetty ”matkahuoltopalvelu” ja yhtenäinen lippupolitiikka. Joukkoliikenne käsitteenä ei toimi maaseudulla, koska siellä ei ole joukkoja. Tarvitaan valtakunnallinen ja turvallinen joukkoistamisratkaisu kimppekyytien järjestämiseen. Nyt vapaaehtoiset kuljettavat usein maaseudun autottamia asioimaan.
6. Puuttuu. Maalle muutto ja maalla asuminen on mahdollistettava erilaisin keinoin, koska maalle muuttohalukkaita, sen osoittavat jo tutkimuksetkin. Polku kylään -leader-hankeemme osoitti todeksi tämän kiinnostuksen mutta toisaalta myös monet esteet, jotka liittyvät maalle muuttoon. Maaseulle tarvitaan vuokra-asuntoja ja uudenlaisia asumismahdollisuuksia voisi saada myös kuntien omistuksissa oleviin kiinteistöihin, tällaisiin projekteihin tarvitaan yhteiskunnan riskirahoitusta sekä koordinoitua. Tyhjä kiinteistö käyttöön esimerkiksi Ruotsin mallin mukaan. Kyläkoulu osoittautui hankkeessamme muuttohalukaille tärkeäksi vetovoimatekijäksi. Monipaikkaisten joustavan elämäntavan mahdollistavia ratkaisuja tulee kehittää, myös lapsiperheiden. Eroperheiden koulukyyti pitäisi olla tuettua vuoroasumisessa.
8. Maaseudun kehittämisrahoitus ja leader-korvamerkintä. -Maaseudun kehittämisen rahoitus on jatkossakin ensiarvoisen tärkeää kaikilla maaseutualueilla, myös kaupunginläheisellä maaseudulla ja Etelä-Suomessa. Kokemuksemme mukaan maaseutuluokitus ei ole tasapuolinen, sitä pitäisi tarkistaa. Ydinmaaseutua on enemmän eli ja kaupunginläheisen maaseudun rajausta on pitäisi olla pienipiirteisempi, tunnistamme tämän Kanta-Hämeen osalta.
17. Kylätoiminnan valtionapua ollaan leikkaamassa sen sijaan sitä pitäisi korottaa, jotta paikallisyhteisöt saisivat maakunnallisilta kyläyhdistyksiltä riittävän tuen, tarvittaisiin rahoitus kokoaikaiselle henkilölle palvelujen keskittyessä ja paikallisten asukkaiden joutuessa ottamaan isompaa vastuuta. Kylän rooli turvallisuustoimijana on muotoutumassa hankkeiden avulla mutta kokonaisturvallisuuden kannalta toiminta pitää saada laajennettua kattavaksi koko maahan, tämän mahdollistaisi Suomen Kylät ry:n verkosto.

Leppänen Marjo
Hämeen Kylät ry

